

Įsakymas netenka galios 2023-08-24:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-288](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16519

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

Suvestinė redakcija nuo 2013-12-18 iki 2023-08-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [86-3719](#), i. k. 102301MISAK00000420

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL METELIŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 420

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 5 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [40-1484](#)) 1.2 punktu,

1. T v i r t i n u Metelių regioninio parko apsaugos reglamentą (pridedama).

2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „saugomos teritorijos“, „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugpjūčio 10 d.
įsakymu Nr. 420
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. D1-899
redakcija)

METELIŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Metelių regioninio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato specialius Metelių regioninio parko (toliau – Regioninis parkas) teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus ir apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Regioniniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos vandens (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) įstatymai, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Kultūrinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. [118-4484](#)), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Metelių regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 (Žin., 1999, Nr. [39-1227](#)), statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Regioniniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Metelių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 328 (Žin., 2009, Nr. [49-1975](#)), Metelių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-580 (Žin., 2010, Nr. [81-4252](#)), Regioninio parko dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai.

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo, naudojimo sąlygas ir galimybes nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai) ir jų teritorijos tvarkomos remiantis Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymu (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)), Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis bei Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214 (Žin., 2005, Nr. [58-2026](#)), pagal šių objektų gamtotvarkos projektus ir kitus apsaugos ir tvarkymo priemones numatančius dokumentus.

5. Atskirose Regioninio parko dalyse yra nustatytos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos – vietovės, įtrauktos į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų

atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai (toliau – „Natura 2000“ teritorijos). Jų ribos nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. [51-2039](#)).

Veiklą „Natura 2000“ teritorijose papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Žin., 2004, Nr. [41-1335](#), 2006, Nr. 44-1606; 2011, Nr. [67-3171](#)), kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis „Natura 2000“ teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)), nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštelė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai ar stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai) arba apžvalgos bokštas, skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba (sodybvietė) – vieta, kurioje yra išlikusių buvusių statinių, pamatų liekanų, įrodančių čia buvus gyvenamąjį namą su pagalbinio ūkio, kitos paskirties statiniais, arba kai sodyba yra pažymėta kartografiniuose žemėlapiuose (vietovės ar kituose planuose), arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais jame esančiais dvaro įvairios paskirties statiniais, želdiniais, vandens telkiniais, susisiekimo, inžineriniais ir technologiniais įrenginiais, mažaisiais kraštovaizdžio architektūros elementais, dailės kūriniais, taip pat visų nurodytųjų sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtomis į teritorinį, funkcinį ir architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros įrenginiai ir statiniai – informacijai skirti įrenginiai (skydai, stendai, informaciniai ženklai ir riboženkliai), kiti įrenginiai: supynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarūs baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, nesudėtingi statiniai: atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos objektai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, transporto priemonių be variklio naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais, su šalia jo pastatytais informacijai skirtais ir kitais mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais ar įrenginiais.

Poilsio vietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai ir įrenginiai – apžvalgos bokštai, poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (pakiluma, specialiais žiūronais, kt.), pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai ir įrenginiai.

Rekreaciniai pastatai – viešbučių ir poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (turizmo centrai ir bazės, poilsio namai, viešbučiai, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai), ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos, sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, laužavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsui organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatais, jų statybos principais, regionui būdingomis tradicinėmis statybos ir apdailos medžiagomis ir spalvomis, ryšiu su kraštovaizdžiu.

Ūkininko sodyba – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais, reikalingais ūkininko veiklai vykdyti.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Ūkininko ūkio (Žin., 1999, Nr. [43-1358](#); 2002, Nr. 123-5537), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

7.1. konservacinio prioriteto – Obelytės ir Trako gamtiniai rezervatai, Barčių, Kalniškės, Metelių ir Teizų kraštovaizdžio draustiniai, Žagarių geomorfologinis draustinis, Dusios hidrografinis draustinis, Rinkotų botaninis draustinis, Juodabalės zoologinis draustinis, Trako botaninis-zoologinis draustinis;

7.2. ekologinės apsaugos prioriteto – Buckūnų, Obelijos, Obelninkėlių, Papėčių, Statiškės ir Teizininkų kaimų apylinkės, Dusios ežero šiaurinė pakrantė, Sutrės paslėnis, Juodabalės apylinkės, Kalniškės miško dalys;

7.3. rekreacinio prioriteto – Dusios ežero rytinė ir pietrytinė pakrantė, taip pat pakrantė į pietus nuo Rinkotų miško ir Metelių ežero pakrantė prie Metelių miestelio;

7.4. kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto – Metelių miestelis, Barčių, Buckūnų, Naktūniškės, Obelninkų, Papėčių, Teizininkų ir Žagarių kaimai.

8. Regioninio parko tvarkymo plane (planavimo scheme) išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Žin., 2004, Nr. [131-4704](#)).

9. Regioniniame parke taikomi:

9.1. reikalavimai veiklai visose regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti;

9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

10. Statiniai Regioniniame parke projektuojami, statomi, rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami ar planavimo dokumentai rengiami, įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus ir tradicinės Dzūkijos etnografinio regiono (toliau – Etnografinis regionas), nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“ („Informaciniai pranešimai“, 2003, Nr. 80), planavimo ir architektūros savitumus, išdėstytus 16–17 punktuose, siekiant:

10.1. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

10.2. išlaikyti gamtinių, kultūrinių kompleksų ir objektų vertę;

10.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių planinę struktūrą;

10.4. išlaikyti tradicinės Etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, statybos produktus, spalvas.

11. Nauji statiniai, įskaitant naujų sodybų ir naujų ūkininkų sodybų statinius, projektuojami ir statomi Regioninio parko tvarkymo plane ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Šios nuostatos netaikomos statinių statybai esamose sodybose.

Esamos sodybos gali būti pritaikomos kaimo turizmo paslaugoms teikti, puoselėjant ir skleidžiant regiono etnografinės tradicijas.

12. Rengiant buvusiai sodybai atkurti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ar statinio projektą, vietas pastatams statyti leidžiama parinkti kitoje sklypo vietoje, nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų, taip pat laikantis 10 p. reikalavimų. Kitoje sklypo vietoje pastatai projektuojami (statomi) ir tuo atveju, kai ankstesnėje vietoje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių, pakitusio reljefo.

13. Inžineriniai statiniai projektuojami, statomi (tiesiami), rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

14. Saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų, pastatų fasadų, esamų fermų, gamybos, pramonės, sandėliavimo paskirties pastatų žemės sklypuose ir sodybose, išskyrus atvejus, kai pastatai ar sodybos yra kultūros paveldo objektai. Vieta šių inžinerinių statinių (įrenginių) statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų.

15. Mobiliojo ir radijo ryšio bokštus leidžiama statyti tik su apžvalgos aikštele lankytojams.

16. Naujos lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelės projektuojamos ir įrengiamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ribų. Projektuojant didesnes kaip 500 m² lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, numatomos želdinių juostos, skaidančios aikšteles ne didesnėmis kaip 500 m² dalimis, išsaugomi esami želdiniai.

17. Vienne žemės sklype leidžiama formuoti vieną sodybą (vieną gyvenamąjį namą su priklausiniais). Sodyboje pastatai statomi kompaktiškai, formuojant uždaro užstatymo sodybą. Tradicinė sodyba susideda iš šių pastatų: gyvenamojo namo (pirkios), tvarto, daržinės (gali būti sujungta su tvartu), klojimo, svirno, pirties, rūšio, lauko virtuvės. Projektuojant, rekonstruojant ar statant naują sodybą, nėra privaloma statyti visus nurodytus priklausinius. Be to, joje gali būti ir kiti sodybos pastatai (garažai, pagalbinio ūkio paskirties pastatai), architektūriniais sprendimais priderinti prie tradicinių pastatų. Sodybos planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

17.1. kai žemės sklypo plotas yra iki 0,5 ha, sodybos pastatais bendras užimamas žemės plotas turi atitikti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 (Žin.,

2005, Nr. [93-3464](#)), 9 priedo reikalavimus, bet negali viršyti 450 m². Šios nuostatos netaikomos esamoms sodyboms, kurių pastatais užstatytas žemės plotas yra didesnis;

17.2. kai žemės sklypo plotas yra nuo 0,5 ha ir didesnis, sodybos pastatais užstatomas žemės plotas – iki 600 m²;

17.3. 17.1–17.2 punktai netaikomi kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose.

18. Ūkininko sodybos (išskyrus konservacinio ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonas) planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

18.1. iki 800 m² – kai nuosavybės teise turimas bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas regioniniame parke yra iki 10 ha;

18.2. iki 1200 m² – kai nuosavybės teise turimas bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas regioniniame parke nuo 10 iki 50 ha;

18.3. iki 2000 m² – kai nuosavybės teise turimas bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas regioniniame parke daugiau kaip 50 ha;

18.4. 18.1–18.3 punktuose nurodytais atvejais leidžiamas užstatyti žemės plotas viename sklype negali prieštarauti kitiems teisės aktams.“

19. Dvarų (palivarkų) sodybos (būdingos Etnografiniam regionui) atstatomos ar statomos pagal buvusius analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose (Regioninio parko tvarkymo plane numatytose naujų sodybų statybos vietose). Tokiais atvejais joms netaikomi 17, 18 ir 22.1.1 punktuose nurodyti apribojimai.

20. Sodybų pastatai projektuojami, statomi, rekonstruojami ar remontuojami pagal šiuos reikalavimus:

20.1. draudžiama statyti sublokuotus gyvenamuosius namus, išskyrus jų statybą kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose;

20.2. gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas – iki 150 m². Tradicinis gyvenamasis namas – stačiakampio plano. Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai (35°–45°). Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris, keturias ar šešias dalis;

20.3. tradiciniai pagalbinio ūkio pastatai – vienaaukščiai, dvišlaičiu, keturšlaičiu stogu. Klojimo, daržinės aukštis – iki 9 m, kiti priklausiniai – ne aukštesni kaip 6,50 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Ūkinių pastatų dydis, proporcijos ir fasadų architektūriniai sprendiniai turi atitikti jų paskirtį;

20.4. pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, gontais nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga, (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

20.5. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas.

21. Projektuojant, statant, rekonstruojant ar remontuojant sodybos pastatus, rekomenduojama:

21.1. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, juoda. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogus rekomenduojama dengti vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais;

21.2. pastatų sienų spalvos: rąstinių (netekintų rąstų) – tamsiai ruda, juoda spalva arba išlaikyta natūrali medžio spalva; kitų konstrukcijų pastatų sienos tradiciškai dažomos sodriomis spalvomis: geltona, žalia, ruda. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva;

21.3. mūriniai ūkiniai pastatai tinkuojami. Rekomenduojama pastatus apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis. Tradicinis apkalimas yra vertikalus. Plūkto molio ūkiniai pastatai yra tradiciniai ir saugotini.

22. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros įrenginių ir statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

22.1. teritorijų užtvėrimas:

22.1.1. sodybas leidžiama aptverti ne aukštesnėmis kaip 1,5 m aukščio perregimomis ažūrinėmis tvoromis (medinių virbų, tašelių, karčių, vytelių, išskyrus horizontalias lentas) be cokolių;

22.1.2. neleidžiama užverti paežerių, paupių, apžvalgos aikštelių, pravažiavimų ir praėjimų į juos, pažintinių takų ir vidaus kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdvių ar kitaip riboti Regioninio parko lankymą. Ganomus plotus leidžiama aptverti ganyklinėmis tvoromis;

22.1.3. neleidžiama aptverti miškų, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, gamtos išteklius, išsaugoti gamtotvarkos planuose nurodytas rūšis ar buveines, kai reikia miško želdinius ir želdynus apsaugoti nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, kai tai būtina saugioms eismo sąlygoms keliuose užtikrinti, kitais teisės aktuose nustatytais atvejais;

22.2. vandens telkiniuose prie esamų sodybų leidžiama įrengti vieną medinį lieptą iki 15 m ilgio nuo vandens telkinio kranto, ne didesnį kaip 30 m² ploto. Jei viršvandeninės augalijos juosta yra platesnė nei 15 m, leidžiama statyti ilgesnius lieptus, bet išsikišančius ne daugiau kaip 2 m už viršvandeninės augalijos juostos, iki 2 m pločio. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinėse ir gyvenamosiose zonose liepto matmenys gali būti ir didesnį, jie nustatomi statinio projekto sprendiniuose.

23. Buvusių žemės ūkio įmonių apleistus pastatus, ypač esančius konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, prie pažintinių, mokomųjų takų, apžvalgos aikštelių ir kitų lankomų objektų, gyvenviečių vizualinėje aplinkoje, rekomenduojama griauti arba perstatyti atsižvelgiant į 10 p. nurodytam Etnografiniam regionui būdingus pastatus, skaidant ir mažinant jų tūrius, keičiant jų paskirtį, nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei.

24. Išeksplatuoti nerūdinių statybinių medžiagų karjerai ir durpynai rekultivuojami taikant priemones, atitinkančias Regioninio parko steigimo tikslus (įveisiant miškus, įrengiant vandens telkinius, atkuriant pievų ir pelkių bendrijas), biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus.

25. Užrašai informaciniuose, reklamos skyduose, stenduose rašomi vadovaujantis Valstybinės kalbos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [15-344](#)) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių, reklamos skydų ar stendų pastatymo vietos derinamos su Regioninio parko direkcija. Draudžiama informacijos ir reklamos skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paveldo objektų fizinės apsaugos zonose, išskyrus informacijos stendų apie pačius gamtos ir kultūros paveldo objektus įrengimą.

26. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiems panašioms tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka mokslo institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu prie statomų, rekonstruojamų ar kapitališkai remontuojamų statinių, turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus statybą leidžiančius dokumentus.

Mobilieji nameliai laikomi kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

27. Regioniniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų transporto priemones, vykdant žemės ir miškų ūkio, žuvininkystės darbus, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO PRIORITETO FUNKCINĖSE ZONOSE (REZERVATUOSE IR DRAUSTINIUOSE) REGLAMENTUOTI

28. Regioninio parko rezervatuose statyba draudžiama, išskyrus statinius, reikalingus rezervato tikslams įgyvendinti.

29. Rengiant detaliuosius etnografiniu požiūriu vertingų kaimų, išlaikiusių senąją struktūrą ir / ar architektūrą, planus, iš esmės nekeičiama susiklosčiusi planinė struktūra, numatomi būdai vertingų gamtos ar kultūros elementų išryškinimui ir atkūrimui.

30. Regioninio parko draustiniuose statomiems sodybų statiniams taikomos šio Reglamento 20, 21 ir 22.1.1 punktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti, tvarkyti draustinyje esančius kultūros paveldo objektus (nekilnojamąsias kultūros vertybes) arba kai reikia atkurti, formuoti buvusio (susiformavusio iki 1939 m.) užstatymo charakterį.

31. Draustiniuose esančias sodybas galima pritaikyti kaimo turizmui ir lankytojams aptarnauti, puoselėjant ir skleidžiant regiono etnografinės tradicijas. Neleidžiama statyti naujų ir rekonstruoti esamų rekreacinių pastatų ir kompleksų, statyti naujų ūkininko sodybų, fermų.

32. Saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nematomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama.

33. Regioninio parko kraštovaizdžio draustiniuose statomuose ir rekonstruojamuose ūkiniuose pastatuose draudžiama projektuoti bei įrengti vitrininius langus. Gyvenamuosiuose pastatuose vitrininiai langai neprojektuojami fasaduose, kurie matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Pastatų stoguose gali būti įrengiami tūriniai stoglangiai. Su stogu sutapatinti stoglangiai įrengiami stogo plokštumoje tik iš kiemo pusės.

34. Draudžiama statyti mobiliojo ir radijo ryšio bokštus.

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS PRIORITETO FUNKCINĖSE ZONOSE REGLAMENTUOTI

35. Paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus, trukdančių juos apžvelgti nuo pagrindinių priėjimų, pažeidžiančių jų raiškumą, didinančių teritorijos vizualinę (regimąją) taršą.

36. Regioninio parko Buckūnų ir Metelytės ekologinės apsaugos prioriteto funkcinėse zonose draudžiama sodinti medžių juostas ir plantacijas, keisti žemės ūkio paskirties žemę į miškų ūkio paskirtį.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO PRIORITETO FUNKCINĖSE ZONOSE REGLAMENTUOTI

37. Tvarkant Regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, didinamas vietovės estetiškas potencialas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreacinėms apkrovoms didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsiui pritaikomos pakrantės. Jose draudžiama bloginti rekreacinių išteklių kokybę, naikinti kraštovaizdžio estetinį potencialą, projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusius pastatus ir įrangą.

38. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonose išskirtos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

39. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, pagal detaliuosius planus ir statinių projektus leidžiama naujų rekreacinių statinių iki 8 m aukščio (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško) statyba.

40. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsiavietės, atokvėpio vietos, pliažai su mažaisiais kraštovaizdžio

architektūros objektais. Stovyklavietės, skirtos turistų apgyvendinimui palapinėse, įrengiamos Metelių regioninio parko tvarkymo plane numatytose vietose.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KITOS (GYVENAMOSIOS) PASKIRTIES FUNKCINĖSE ZONOSE REGLAMENTUOTI

41. Kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose leidžiama statybų plėtra, numatyta bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane.

42. Įrengiant inžinerinius tinklus, pirmenybė teikiama inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai tradicinį kaimų ir miestelių vaizdą, esamą kraštovaizdį.

VIII. SKATINAMA VEIKLA

43. Regioniniame parke skatinama:

43.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

43.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas didinant biologinę įvairovę, veisiant ir formuojant mišrius medynus. Konservacinio prioriteto ir ekologinės apsaugos zonose plynose miško kirtimo biržėse rekomenduojamas miško atkūrimo būdas – žėlimas;

43.3. miško sodinimas nuskurdintose agrarinėse teritorijose, esančiose gamtiniame karkase, nustatytame bendruosiuose planuose ir rajonų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose;

43.4. pažėstų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas formuojant želdynus, didinant ir atkuriant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

43.5. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

43.6. gamtos ir kultūros paveldo objektų tyrimas ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objektų paieška ir įteisinimas;

43.7. gamtos ir kultūros paveldo objektų, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas siekiant suinteresuoti objektų savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybių apsauga, skatinant užsiimti papildoma veikla, aptarnaujant Regioninio parko lankytojus;

43.8. apžvalgos aikštelių, apžvalgos bokštų įrengimas ir naudojimas;

43.9. pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinės infrastruktūros, numatytos Regioninio parko tvarkymo plane, projektavimas ir įrengimas. Pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Regioninio parko tvarkymo plane numatytais pėsčiųjų, dviračių, vandens turizmui skirtais pažintiniais takais. Pažintinių takų ir jų įrangos naudojimas slidžių turizmui žiemos sezono metu;

43.10. poilsiaviečių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;

43.11. ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas;

43.12. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvensenos puoselėjimas, tradicinių ir šiuolaikinių amatų propagavimas;

43.13. kaimo turizmo paslaugų teikimas, šiai veiklai pritaikant sodybas, užtikrinant Etnografinio regiono tradicijų tęstinumą;

43.14. rekreacinio verslo plėtra bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane nustatytose vietose.

44. „Natura 2000“ teritorijose skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių ir saugomų rūšių būklę, įgyvendinimas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-12](#), 2007-01-05, *Žin.*, 2007, Nr. 5-229 (2007-01-13), i. k. 107301MISAK000D1-12

Nr. [D1-899](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 129-6565 (2013-12-17), i. k. 113301MISAK000D1-899

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-12](#), 2007-01-05, Žin., 2007, Nr. 5-229 (2007-01-13), i. k. 107301MISAK000D1-12

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-435](#), 2007-08-21, Žin., 2007, Nr. 92-3715 (2007-08-25), i. k. 107301MISAK00D1-435

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-185](#), 2009-04-17, Žin., 2009, Nr. 46-1836 (2009-04-25), i. k. 109301MISAK00D1-185

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1018](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7263 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1018

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-899](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 129-6565 (2013-12-17), i. k. 113301MISAK00D1-899

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo